

Literatura:

Machová,J.:Biologie dítěte, 1970.

Volf,V.:Pediatrie I,II

Gregora,J.:Péče o dítě od kojeneckého do školního věku
1.pomoc u dětí

Klíma, J.: Pediatrie (učebnice pro SZŠ)

Mečíř,V .: Pečujeme o nemocné dítě

Olchava,P.:Zdravé a nemocné dítě. Od početí do puberty.

Olchava,P.:Zdravé a nemocné dítě (od početí do puberty)

Goldman, Cichá: základy pediatrie pro pedagogy, Olomouc, 2006

Pohybová soustava:

- nemoci postihující kosti, klouby, svaly

Dgs: anamnéza

rtg, EMG, biopsie, CT,
biochem.vyšetř.

Norma: 2.rok: postavení dolních končetin do „O“

3.rok: postavení do „X“ – kolena do vzdálenosti 10 cm

2.-3. rok : postavení špiček dovnitř

Opak:

Páteř: C1-C7, Th1-Th12, L1-L5, S1-S5, Co1-Co4-5

Norm: dvojité zakřivení v rovině sagitální (zvedání hlavičky, sezení, stání) – definitivně po ukončení růstu; lordóza (krční, bederní) – kyfóza (hrudní, křížovo – kostrční)

Cviky:

<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10098810724-domaci-lekar/207562235700005-krcni-pater/>

<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10098810724-domaci-lekar/206562235700013-bolest-zad/>

Výživa vhodná pro kosti:

<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10098810724-domaci-lekar/206562235700033-osteoporoza/>

Bolesti zad:

<http://www.ceskatelevize.cz/porady/10315080042-tep-24/212411058130010/video/>

1) Postižení páteře

→ **vadné držení těla** (až u 40% dětí)

- zvýšené zakřivení páteře – ramena dopředu - zkracování prsních svalů (dítě se nedotkne za zády lokty), vyklenutí břicha, ochabnutí dýchacího svalstva
- příčiny: svalová ochablost, špatné návyky, dýchání ústy (**adenoidní vegetace – nosohltanová mandle**)
- nevhodná postel, špatné sezení (pozor na volbu nábytku)

a) kulatá záda (dětská kyfóza; školní kyfóza)

- **častěji chlapci (rychlejší růst)**
- **později fixace – tlak na meziobratlové nervy – bolesti**
- léčba : rehabilitace: cvičení, plavání, učení a čtení na břicho

b) skolióza (x skoliotické držení těla)

- vybočení páteře, asymetrie obratlových těl (rtg)
- nelze vyrovnat svalovým úsilím
- příčiny: návykové (nevhodný nábytek, nošení břemen)
  - statické (zkrácení jedné končetiny – změna ve sklonu pánve)
  - strukturální (po narušení struktury obratle)
  - idiopatické (příčina neznámá)
- **projevy od 10.roku věku (dítě se křiví, bolesti v zádech, omezení pohybu páteře) – častěji u dívek**

- léčba: konzervativní (korzety, rehabilitace), chirurgická, ortoped.obuv
- úloha učitele: správné držení těla, vhodný školní nábytek, léčebná Tv

<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1095946610-diagnoza/210572241500010-skolioza/titulky/>

2) Postižení nohy

- posouzení postavení nožičky v kotníku

a) plochá noha (pedes plani)

- příznaky: únava a bolest nohou, omezená pohyblivost, oslabené svalstvo, vybočené paty, vbočení kolen, dítě nechce chodit delší dobu – sedá si
- léčba: vložky do bot, ortopedická obuv, cvičení – posilování svalů nohy, chůze naboso, zvedání drobných předmětů prsty nohou
- označení obuvi: Žirafa

Výběr obuvi: dospělí

<http://www.ceskatelevize.cz/porady/10315080042-tep-24/212411058130011/video/>

3) Zánětlivá onemocnění kostí a kloubů

b) artritida – záněty kloubů

- zvětšení, zarudnutí, otok, ↓pohyblivosti
- původce: stafylokok, pneumokok, gonokok, Hemophilus influenzae, Escherichia coli
- léčba: antibiotika

4) Postižení kyčelního kloubu

a) vývojová porucha (dysplazie)

- u 2% dětí (6krát častěji u dívek, často jednostranné)
- vrozená luxace kloubu – postižení pohyblivosti, asymetrick.držení končetiny
- povinný screening – v porodnici, 2.-3.týden + 3.- 4.měs. – ultrazvuk, popř.rtg
- široké balení – zevní vytočení, roznožení (2-3 pleny), třmeny

<http://www.ceskatelevize.cz/porady/10315080042-tep-24/211411058130008/video/>

Další videa:

Osteoporóza: <http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10175805663-medicina-pro-21-stoleti/210572231040005-osteoporoz/>

<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10098810724-domaci-lekar/206562235700033-osteoporoz/>

Revmatoidní artritida: <http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10175805663-medicina-pro-21-stoleti/210572231040001-revmatoidni-artritida/>

Akromegalie, gigantismus: <http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10175805663-medicina-pro-21-stoleti/208572231040001-akromegalie-a-gigantismus/>

TBC: <http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10104119181-osm-dni-zdravi-v-evrope/20556223100-tuberkuloza-navrat-prizraku/>